

Pauro Munom Ganom Korin Ari Okome Boi Erome

Ena Pauro munom ganom Korin ari koma boi erere ena Efesasi tei ma dere fure Maseronia akai tei moime. Ena noniki towane mora goungoro Pauro “Korin ari yokamai epena Yesu nokapu fi ki si teimbo?” di firo yai ta Taitasi awi Korin ari moingi tei dome. Ena Taitasi furo inako dero Pauro moingui tei uro “Korin ari yokamai munmane ne kanum dinga firo nomanenom si awa tero dourom boimba suwo koropane ne kanum mounom wako tere ne yoporam boingamere epe dourom boikeime,” epe Pauro di tome. Ena iran Pauro bei moiro munom ganom ta Korin ari boi erere ka suwo iro suwo iro di erome. Koma Pauro “Ne yokamai nomane si awa teinga na mun fiye,” di erome. Ena Pauro bei moiro Yesu Kirisito gunom kam tokoi ama di erome. Ena yaromi ama bei moiro “Ne yokamai kongo kuku boire Yerusarem ari yokamai akire di erere yo ereiyo!” epe ama di erome. Ena okome wom yaromi bei moiro “Yesu na nawi dongua fuka yai kawom moiye,” ama epe di erome. Pauro ka epe munom ganom i boi eromia kaniyo!

1 ¹Na Pauro. Na Mesia Yesu nawi dongua fuka yai moraro beika Yai Gumam na gunom boi narongua moiye. Ena na ne yokamai yai opai Yesu fi ki si tere moinga Korin tei moinga yokamai munom boi ereiye. Te na ari yai opai Yesu fi ki si tere moinga Akeiya ikinom akainom tei moinga yokamai munom i ama boi ereiye. Ena te nonon Yesu gama arinom Timoti na moiki tei ama moimie.^a ²Ena nenom Yai Gumam yaromi te Ari Wanopanom Yesu Mesia surai bei nokapu de erero te gore amine ei erowaipire.^b

Ari yokamai bei moiro Yai Gumam kam bawom duwaime

³Yai Gumam Yesu Mesia nonon Ari Wanopanom nem moingua te yaromi no kanom fingua ena kakom kakom akire di norongua iran kam bawom duwapune.^c ⁴Te Yai Gumam nonon yokamai akire di noronguamere no ari tai ipun muruwo fuka di erongua yokamai epe

^a 1:1 1 Ko 1:1 ^b 1:2 1 Ko 1:3 ^c 1:3 Ef 1:3; 1 Pi 1:3; Ro 15:5

akire di erowaro bepunga ena yaromi no yokamai ipun muruwo fuka di norongua akire di norome.⁵ Ena Mesia kipi ori wom kaingua finguamere no yokama kipi kaingua ama epe fipunga ena Mesia akire di norongua moko iwa fume.^d ⁶ Ena tai ipun dongua no gunom kam di mari dopunga yokamai fuka di norongua ena Yai Gumam ne yokamai akire di erongore kakom kakom moi kuwom suwainga inaimie. Te Yai Gumam akire di norongua ena yaromi ne yokamai ama akire di erowame. Ena iran no yokamai tai ipun dongua firapungamere ne yokama ama tai ipun dongua epe firaimba Yai Gumam ne yokamai bei erowai te erongoro ena ne yokamai kai meikere wira dire moraimie.^e ⁷ Ena no yokamai kipi kaingua firapunga kakom ne yokamai kipi kaingua ama firaimba mora fipunga Yai Gumam no yokamai akire di noronguamere ama epe akire di erowame.

⁸ Ena, arinama yokamao, koma no yokamai Eisia ikinom akainom tei moipungi tai ipun donguai fuka di noronguai firaro beinga imari de erowapune. Tai ipun donguairai ori wom i ime de norero erowai topunga ime de norongoro epe bengoro ena no yokamai “Gorapune,” di fipune.^f ⁹ No yokamai epe moipungai ena “No gorapune,” di fi moipunba goikepune. Dumba ena no yokamai “No nonon erowai topunga nokapu morapune,” di fikenaro bepunba “Yai Gumam ari goinga akire di erongua tokoi aringa yaromi towane akire di norowame,” di firaro bepunga gorapunga mapunom fuka di norome.¹⁰ Ena tai ipun dongua u mari fu norongua te “No yokamai epena gorapune,” di fipunga yaromi akire di norere te epena te okome ama akire di nore morame. Ena no yokamai mora fi ki si topunga okome yaromi tokoi akire di norowame.^g ¹¹ Ena ne yokamai ka make ei towaina Yai Gumam akire di norowame. Ena iran ari munmane ka make ei teinga te Yai Gumam yo morom bei nokapu de norongua ari munmane ikanere mun firo Yai Gumam kam bawom duwaime.

Pauro “Unaiye,” dumba kungua mapunom boi eromie

¹² Ena no yokamai bei kanupunga tora bengoro no nonon kanom akire dupune? I epe: No mangi tawa wan moipunga te no ne yokamai gere tai ta ta bepunga no yokamai tai mapunom mapunom muruwo di mari de erere kasu wanere di erekepune. Kawom, Yai Gumam sumuna akire di norongoro no yokamai epe wom bepunie. Te ari mangi tei moinga inokore eingamere no yokama epe inokore eire wankepuna Yai Gumam yo morom bei nokapu de norongua no epe kasu wankepune. Ena no nomanenom “Mapunom bepunga i faime,” ka di mari dome. Ena no nonon kanom akire dupunga i faime.^h ¹³ Te ka munom ne yokamai boi

^d 1:5 Sam 34:19; 94:19 ^e 1:6 2 Ko 4:15 ^f 1:8 Ap 19:23; 1 Ko 15:32 ^g 1:10 2 Ti 4:18

^h 1:12 Ip 13:18; 1 Ko 1:17; 2 Ko 2:17

eropunga ne yokamai kerere mapunom nokapu firaro beinga epe boi eropune. Ena ne yokama epena no mapunonom bepunga suwo fimba¹⁴ muruwo mora firainga faname. Ne yokamai no mapunonom muruwo bepunga mora firainga ena okome Ari Wanopanom Yesu tokoi ako mangi unangua kakom no yokamai ne yokamai kanom akire duwapungamere ne yokamai no kanom epe ama akire duwaime.ⁱ

¹⁵ Ena “Ne yokamai epe bei moraimie.” di fika ena “Ne yokamai eken surai mun firaro beinga na koma u nen moangi tei ure dere bam ta fure ena inako dere u moangi tei tokoi unaiye,” ama di fiye. ¹⁶ Ena “Na Maseronia ikinom akainom kon naro beika kakom i na fu ne yokamai moangi tei unaiye. Te okome Maseronia ikinom akainom dere na ikinam inako dero unaro beika kakom i tokoi fu nen moangi tei unaiye. Boromdi na Yuria ikinom akainom naro beika ne yokamai akire di narere nawi dowaimie,” epe di fiye.^j ¹⁷ Ena na epe di fika “Na ka yo dume,” di fimo? Oro? Bore na epe di fika “‘Na uname,’ dumba kungua ena kasu dume,” ama di fimo? Epe di fikeiyo! Ari yokamai mangi tawa moinga inokore yo eingamere na epe inokore yo eire dikeiye. ¹⁸ Ma deiyo! Yai Gumam kawom moinguamere epe na ka di ereika na yo dikeipa na kawom diye. ¹⁹ Ta bengoro na epe diye? Yai Gumam wam Yesu Mesia kam mapunom dungua na te Saira te Timoti no suraiye ka di mari dere ne yokamai i mari de eropungoro yaromi inokore surai eikemie. Eikemba yaromi kakom kakom kawom dume.^k ²⁰ Ena Yai Gumam ka di koi eiro “Na epe benaiye,” diro dungua no ari yokamai kanupungai Yesu bengua Yai Gumam kam mukom faime. Kawom, no ari Yesu Mesia kokonan bengua kanere mora fipungai Yai Gumam kam dunguai kawom dungoro ena iran “I kawom,” diro yaromi kam akire dupune.^l ²¹ Te Yai Gumam yaromi ne te no yokamai yoporam boi norongua ena nonon Mesia gere moiro si daupune. Te Yai Gumam nenen nonon gunom boi norere ²² te ari yokamai firaro beinga nonon yaromi gama moipunga te nonon “Okome Yai Gumam yaromi bei moiro tai ta ta muruwo nonon norowamie,” di firaro bepunga ena Yai Gumam Murom Sumuna denom minomdi ei norome.^m

²³ Ena kasu duwaika ne yokamai firaro beinga Yai Gumam imari de erowamie. Yaromi na inokore eika mora fimie. Te tamanowangua na kawom duwaiye. Ena na kura kam di erekenaro beika na u ne yokamai Korin moangi tei inako dero kuiye.ⁿ ²⁴ Te ne yokamai Yai Gumam fi ki si teinga kiapanom ari ka yoporam boiro dingamere epe no yokamai ka yoporam boiro di erekepune. Ta bengoro? No yokamai mora fipungai ne yokama Yesu fi ki si tere erowai teinga ena ka epe di erekepune.

ⁱ 1:14 2 Ko 5:12; Fir 2:16 ^j 1:16 1 Ko 16:5-6 ^k 1:19 Ap 18:5 ^l 1:20 Rew 3:14 ^m 1:22 1 Yo 2:27; Ef 1:13-14; Ro 8:16-17 ⁿ 1:23 Ro 1:9; 2 Ko 11:31

Ne yokamai mun ori wom firaro beinga no ne yokamai gere tai beiro kokonan towane bepune.^o

2 ¹⁻²Ena na ne yokamai tokoi kura kam di erere kipi kaingua erowaika ena kakom ta na denam minam ipun dowangua eramom akire di narowangua mun firaiye? Ne yokamai towane akire di narowaaimba na kipi kaingua bei ereika ne yokamai ure akire di narowaingoro na mun firaika kam fikenaime. Ena iran nanan denam minamdi “Na ne yokama moingi tei tokoi furo ka ipun donguai tokoi imari de rekenaiye,” ka epe di fiye.^p ³Ena na “Ne yokamai bianom ma dowainga ena mun firaiye,” epe di firo ena iran u nen moingi tei unaika ne yokamai bianom ma deinga na denam minam ipun dekenaro bengua na komari ka munom epemere boi ereiye. Ena na mun firaika mora kanaika ne yokamai ama mun firaime. ⁴Te na denam minam ipun dere kipi kaingoro na kai munmane meika ena na ka munom i komari ne yokamai boi ereiye. Na “Ne yokamai denom minom bei ipun de erowaiye,” diro munom boikeiye. Tamanume. Na “Ne yokamai firainga na denam minam ne yokamai mun ori wom fi ereiye,” diro munom boi ereiye.^q

Pauro bei moiro “Biam faingua yai ta kore de teiyo!” di erome

⁵Ena yai ta biam faingua yaromi na denam minam towane ipun de norekemba yaromi ne yokama suwo koropane denom minom ama ipun de erome. Te na “Suwo koropane” ka i dika na ne yokamai muruwo ka ipun dongua di erowaro kam fikeiye.^r ⁶Ena ne yokamai munmane mounom yaromi wako tere te kipi kaingua teingoro ena mora bei teimie. ⁷Ena iran yaromi dem miriyom ipun dekeri kam mapunom ma dekenaro bengua ne yokamai yaromi biam faingua kore de tero dem miriyom bei wira di towaime. ⁸Ena iran na ka duwaika fi goi iyo! Ne yokamai denom minom yaromi mun ori wom fi teinga kanaro bengua bei nokapu de tere te ka nokapu ama di teiyo!^s ⁹Te na “Ne yokama na ka muruwo di ereika gore duwaimbo dikenaimbo?” firaro beikai yai ta biam faingua yaromi kam munom komari boi ereiye.^t ¹⁰⁻¹¹Te no yokamai mora fipungai Satan yaromi kasu wanere di norongua mapunom beme. Ena yaromi no ne yokamai gere moipunga mapunom bei niktekenaro bengua iran ne yokama yai ta biam faingua kore de towainga ena na ama kore de towaie. Te yaromi biam fai narowangua ena na Mesia okom muromdi moika te “Na yaromi biam faingua kore dowaika ne yokama Korin tei moinga akire di erowaiye,” diro yaromi biam fai narongua kore duwaiye.^u

Yai Gumam Pauro yaromi akire di tongua Pauro mun fi tome.

¹²Ena “Na Mesia gunom kam ari yai opai di mari de erowaiye,” diro u iki birom ori Toasa tei ukoro no Ari Wanopanom di mari de ereika

^o 1:24 1 Pi 5:3 ^p 2:1 1 Ko 4:21; 2 Ko 12:21 ^q 2:4 Ap 20:31; 2 Ko 7:8-9 ^r 2:5 1 Ko 5:1

^s 2:9 2 Ko 7:15; 10:6 ^t 2:11 Lk 22:31-32

kon nokapu bei naromba^u 13 na arinam Taitasi ne yokama moingi tei ma dere na moiki tei uro ne yokamai kanom waiyom di narowangua kungua iran “Yaromi kanaiye,” dika na denam minam i ipun dome. Ena iran na Toroasi yokamai ma dero “Taitasi kanaiye,” diro u Maseronia ikinom akainom fuiye.^v 14 Ena Maseronia tei moipunga Taitasi yaromi kanupunga ena Yai Gumam mun fi topune. Ena Mesia kiama yokamai ime de erongua te no gere moipunga ena Yai Gumam no akire dungoro kon nokapu fupunga ena “Mun fi eropune,” di topune. Te kipom sungua tarom koro koro fungua ari yai opai muruwo fingamere ena no yokamai ama epe koro koro fure Kirisito gunom kam di mari dopungoro ari yai opai ka i fimie.^w 15 Ena ari suwo koropane kakom kakom moi kuwom suwainga konom fimbba koropane guwom akai konom fime. Ena no yokamai Yai Gumam kokonan bepunga fu yokamai moingi suna tei furo Kirisito gunom kam di mari dopunga ena kipom sungua fingamere no epe moipunga Yai Gumam firo mun fi norome.^x 16 Te ari guwom akai konom finka yokamai gunom kam di mari dopunga firo “Yai ta goingua dipanom unguamere ena dipanom epe ume,” dimba ari moi kuwom suwainga konom finka yokamai gunom kam firo “No moi kuwom suwainga inapunga ena kipom sungua unguamere gunom kam epe ume,” dime. Ena epe bengua eramom kokonan i bengua kounom bename? No yokama kounom benapune.^y 17 Ena ari suwo koropane Yai Gumam kam mapunom kokonan beinga yokamai “No kongo munmane inapune,” diro beimie. No yokamai kam mapunom kokonan epe beikepune. Tamanumie. No yokama mora fipunga Yai Gumam kokonan i norongoro ena no yokamai te Kirisito gere moiro te Yai Gumam okom muromdi moiro kam mapunom ari yai opai di mari de erere kasu wanere di erekepune. Ena iran no yokamai kounom bepunie.^z

Yai Gumam gama yokamai furo yaromi ka koi di engua di mari deime

3 1Ena na ka munom epena boi ereika i “Na nanan kanam akire dume,” di fikeiy! Ari yokamai kokonan beinga Yai Gumam gama koro ta moinga yokamai munom boiro “Kokonan nokapu beime,” diro boi erowaingoro ire fure ari suwo nenen kanom i dinga firaro beinga opom di ereinga i faikeme. Bo te ne yokamai munom boiro “Yokamai kokonan i nokapu beime,” dire boi erowaingoro ire fure ari opom di ereinga i ama faikeme. Ari suwo yokamai beimba na epemere benaika faimo? Tamanume.^a 2I beikeipa na kanikai ne yokamai Yai Gumam fi ki si teingoro ena denam minamdi “Na kokonan nokapu mora beiye,” epe di fiye. Te ari yai opai ne yokamai fi ki si teinga mapunom ama

^u 2:12 Ap 14:27; 1 Ko 16:9 ^v 2:13 Ap 20:1-5 ^w 2:14 Ro 6:17 ^x 2:15 1 Ko 1:18 ^y 2:16 2 Ko 3:5-6 ^z 2:17 1 Pi 4:11 ^a 3:1 2 Ko 5:12; Ap 18:27

kaningai yokamai ama “Na kokonan nokapu beme,” epe dime.^b ³ Ena na akire di ereika ne yokamai Yesu fi ki si teinga ena Mesia nenen munom boingua ne yokamai epe moingamere mora fipune. Te yaromi nuwi kama iro boikemba yaromi Yai Gumam yokori moinguai Murom Sumuna awi dongoro ure munom boimie. Te Yai Gumam bei moiro kongo boromdi ka boiro Mose tomba Murom Sumuna ure kongo boromdi boikemba yaromi ure ari denom minomdi ikai koi boimie.^c

⁴ Ena nonon te Kirisito gere moipunga Yai Gumam fi ki si topunga ena na ka epe wom diye. ⁵ Kawom, nonon yoporam boipunga kokonan i bepunga i faikema no kounom moikepunba Yai Gumam no bei erowai te norongua ena kokonan i bepune. ⁶ Ena yaromi erowai te norongua no Yai Gumam ka koi di engua di mari dopune. Te ka koi di enguarai Mose ka di guwo dungua kam munom boimba Yai Gumam Murom Sumuna ka koi di eire no denom minom ikai koi eme. Kawom, Mose ka di guwo dungua kam munom boingua ari yai opai Mose kam gore dikenainga gorainga mapunom i mari domba Murom Sumuna ka koi di engua ari yokori morainga mapunom i mari dome.^d ⁷ Ena Mose kongo boromdi ka di guwo dire boiro ari erongua gorainga mapunom imari domba Yai Gumam keranom sungua ama ure Mose giram gumamdi keranom si tome. Ena Mose giram gumam keranom si tongua Yura ari yokamai ikaninga faikemba keranom sunguai gounaro beme.^e ⁸ Ena iran, Yai Gumam Murom Sumuna ka koi di engua kawom keranom sungua i ori nan sumie.^f ⁹ Ena iran ari yokamai ka kori di erere ipu si erowaro bengua Mose ka di guwo dungua i mari de erongoro ena keranom sungua ama umie. Ena iran ari yai opai nokapu moraro beinga Yai Gumam Murom Sumuna ka koi di ei erongoro ena keranom ori wom sungua unguia koma keranom sungua ime de towangua i fanamie.^g ¹⁰ Te ka di guwo dungua koma i mari de erongua keranom sungua ama umba epena ime de tongua keranom ori wom sungua unguia no “Keranom koma sungua i gawo sire gounaro beme,” dupune. ¹¹ Te koma Mose ka di guwo dungua kam i kakom arari dikemba keranom sungua ama umie. Ena iran Kirisito ka koi di engua kakom kakom yo duwangua ena keranom ori wom sumie.

¹² Ena iran no mora fipunga epena keranom sungua ama goukenangua no kuri fikere gunom kam di mari dopune. ¹³ No kuri fikepunba Mose kuri fingua yaromi gai dungua iro “Yura ari yokamai keranom sunguai gounangua kankenaime,” diro giram gumamdi you dome.^h ¹⁴ Dumba Mose giram gumamdi you donguamere ena Yura ari yokamai nomanenom ama epe gai you deinga ena yokamai kanom mapunom boinga kerere mapunom fikeimie. Fikeimba Yura ari Kirisito fi ki si

^b 3:2 1 Ko 9:2 ^c 3:3 Eks 24:12; Yer 31:33 ^d 3:6 Yo 6:63; Ro 7:6 ^e 3:7 Eks 34:30

^f 3:8 Gar 3:2-5 ^g 3:9 Ro 1:17; 3:21 ^h 3:13 Eks 34:33-35

towainga ena mapunom fikeinga gaiyom you deinga bei dowangoro mapunom firaime.ⁱ ¹⁵Firaimba te koma kakom te epena ama Yura ari yokamai Mose ka di guwo dungua boingua mapunom fikeime. Ta bengoro fikeime? Yokamai nomanenom einga gai you donguamere ena mapunom fikeime. ¹⁶Dumba Mose awa tere Ari Wanopanom giram gumam kanere ena gai gumam you dongua bei donguamere epe nenta nomanem si awa tere Ari Wanopanom fi ki si towangua ena mapunom fikengua gaiyom bei dowangua mapunom ama mora firame.^j ¹⁷Ena Ari Wanopanom yaromi i eramom moiime? Yaromi Yai Gumam Murom Sumuna moimie. Ena Ari Wanopanom Murom Sumuna fu nenta nomanem ikai koi fure morangua biam faingua kiapam bei tekenangua bei erowai te tero akire di tongoro yo morom morame.^k ¹⁸Ena nonon muruwo Kirisito fi ki si tero morapunga ena Ari Wanopanom keranom sungua kanupunba kuiandom nuwiri gumanom kaningamere ena yokamai kaningai Ari Wanopanom keranom sungua si norongoro epe opom di eropune. Te no giranom gumanomdi gai you dekengua ena umari upune. Ena no Ari Wanopanom moinguamere epe moipunga iran keranom sungua moko iwa furo ire epe moraro bepunga ena yaromi Murom Sumuna akire di norongoro no epe fu morapune.^l

Ari gunom kam di mari deinga yokamai gawa kowi epemere moimie

4 ¹Ena Yai Gumam yaromi no yokamai kanom fi norero “Ne yokamai gunom kam di mari deinga kokonan i beiyo!” di norengoro ena gai goikere erowai tere kokonan i bepunie.^m ²Kawom, no yokamai gai goiro te ka kasu dupunga mapunom wankepune. No yokamai ka kasu dikere te “Yai Gumam gunom kam i epe dumbo epe wom dumbo,” diro mimi bei erekepune. Tamanumie. Ari yokamai “No ka dupunga i kawom dime,” duwaro beinga no yokamai Yai Gumam okom muromdi wan moiro gunom ka di mari de eropune.ⁿ ³Di mari de eropunga ena tora di firapune? Gunom kam i eke dowangua ena ari e dongua guwom akai nainga konom finga yokamai gunom kam i fire mapunom fikeimie. ⁴Te yai gumam kasu yai mangi tawa moinguia yaromi bei moinguia ena ari fi ki sikeinga yokama gunom kam kankenaro beinga inokore eikenaro beinga i okonom murom si fere de eromie. Ena iran Kirisito Yai Gumam kuiam moinguarai gunom kam keranom sungua yokamai denom minomdi ikai koi nangua faikeme.^o ⁵Te no yokamai kanom i di mari dekepunba “Yesu Kirisito yaromi nonon Ari Wanopanom moimie. Ena te Yesu mun fi norowaro bengua no yokamai nuwi kokonan gan moiro akire di ne yokama erowapune,” epe di mari dopunie. ⁶Te Yai Gumam man

ⁱ 3:14 Ro 11:25 ^j 3:16 Ro 11:23, 26 ^k 3:17 Yo 8:32, 36; Ro 8:2; Gar 5:1 ^l 3:18 Eks 16:7; 24:17 ^m 4:1 2 Ko 3:6 ⁿ 4:2 2 Ko 2:17; 1 Te 2:5 ^o 4:4 Ef 2:2; Kor 1:15; Ip 1:3

kamun bengua kakom “Kamun si boingui keranom suwamie,” dungua yaromi bei moingoro ena keranom sungua no yokamai morapungi tei dowamie. Te Yai Gumam keranom sanguamere Kirisito epe keranom siro ena Yai Gumam keranom sungua imari de norome. Ena no ari yokamai Yai Gumam keranom sungua firaro bepunga yaromi no denom minom ikai koi moiro opom di norome.^p

⁷Ena opom di norongua ena no yokamai Yai Gumam keranom sungua mapunom fipunga i nokapu dume. Yai Gumam keranom sungua mapunom fipunba nonon yoporam boi moikepunga ena ari yokamai “Yai Gumam towane yoporam ori boi moimie,” duwaro beinga no yokamai mansinom gawa kowi epemere moipunie. No yoporam boi moikepunba Yai Gumam yoporam boingua norome.^q ⁸Te koro koro muruwo tai ipun donguai no yokama fuka di noromba ime de norekeme. Te ari yokamai bei moiro no yokamai kinanom si fere de noreimba inokore ei fipunga muruwo ako sikemie.^r ⁹Te ari munmane bei niki de noreimba Yai Gumam kakom kakom ama moire akire di norome. Te ari yokamai no yokamai kupa noimba no yokamai goikepune. ¹⁰Ena ne yokamai “Yesu wan moinguamere no yokamai epe wan moimie,” di firaro beinga ena yokamai Yesu bei niki dere si goingamere kakom kakom yokamai no yokamai epe bei niki de noreimie. ¹¹Te ne yokamai uro Yesu no yokamai denom minomdi ikai koi moingua yaromi firaro beinga ena no yokamai yokori moipunga Yesu fi ki si topunga ari yokamai “No yokamai noi gorapune,” diro bei niki de noreime.^s ¹²Ena iran no yokamai Yai Gumam kokonan bepunga ari yokamai noi goraro beiro bei niki de noreimba no yokamai kokonan bei moi eropunga ne yokamai yokori moinga mapunom wan moimie.

¹³Ena Yai Gumam kam mapunom epe dume: “Na Yai Gumam fi ki si teika ena ka di mari deiye,” dungoro ena dunguamere no yokamai Yai Gumam ama epe fi ki si topunga ka i di mari dopune.^t ¹⁴No mora fipunga Yai Gumam Ari Wanopanom Yesu goingua akire di tongoro arome. Ena yaromi ne no yokamai gorapunga ama akire di norongoro arowapungoro ena Yesu no gere nondiro nenen moingui tei name. No yokamai ka i mora fipunga ena ka di mari dopune.^u ¹⁵Yai Gumam ne yokamai akire di erowaro bengua ena tai ipun dongua no yokamai fuka di noromie. Ena Yai Gumam ari koro koro moinga yokamai bei nokapu de erongua mapunom koro koro nangua ena ari munmane Yai Gumam mun fi tere kam akire dowaimie.^v

¹⁶No yokamai mora fipunga tokoi arowapunga ena iran nomanenom kura kura beikepune. Kawom, no ganom niki duware bamba kakom

^p 4:6 Yen 1:3; 1 Pi 2:9 ^q 4:7 2 Ko 5:1 ^r 4:8 2 Ko 1:8; 7:5 ^s 4:11 Ro 8:36 ^t 4:13 Sam 116:10 ^u 4:14 Ro 8:11; 1 Ko 6:14 ^v 4:15 2 Ko 1:3-6

kakom Yai Gumam akire di norongoro ena no denom minom koi tokoi moko unare bemie.¹⁷ Te tai ipun dongua fuka di norongua tarom i gawo toka fuka di norongua te kakom arari ime de norekenamba kakom suwo gouname. Ena tarom i epena fuka di norongua Yai Gumam kakom kakom keranom sungua norowame. Ena iran ipun dongua tarom i fuka di norowangua Yai Gumam keranom sungua ime de towame. Yaromi bei nokapu de norowangua birom ikumo si norowame.^w ¹⁸ Ena iran no yokamai tai kanupungai epena okonom murom tokoi toren kanaro kam fikepunba tai kankepunga epena okonom murom toren kanupune. Te no yokamai epena kanupunga tarom kakom gurom towane i duwangua gounamba epena kankepunga tarom i kakom kakom yo duwame.^x

Yai Gumam ganom dinom koi ta ari bei erowame

5 ¹Ena nonon mora fipungai non ikom kene eiro buiro gounanguamere no ganom yoporanol epe kene kene eiro buiro gouname. Gounamba nonon kakom kakom kamundi moi kuwom suwapunga moraro bepunga ari ikinom keingamere Yai Gumam ganom dinom koi ta epe bei norowame. Ganom dinom i ari okonomdi beikeimba Yai Gumam towane bei norome.^y ²Ena epena no ganom dinom mangi tawa wan moipunga kai meiro giniya dupunba mora fipunga kamundi furo ganom dinom koi ta inapunga iran “Ari gai fingamere no ganom dinom koi epe firapune. Firo mun firapune,” di moipune.^z ³Te no kuianom yo morom duwango moikenaro bepunga Yai Gumam ganom dinom koi ta bei norowame. ⁴Ena ganom dinom epena no ikai tei wan moipunga no denom minom i ipun dongoro kai mei moipunie. Ena ganom dinom ikai koi wan moipunga “Ma dowapune,” di fikepune. Tamanume. Yai Gumam ganom dinom koi ta bei norongoro ire nokapu moraro bepunga inapune. Te no ari mangi tei moipunga gorapunba Yai Gumam kakom kakom moi kuwom suwapunga norowangoro inaro bepunga epe di fipune.^a ⁵Ena nonon muruwo ganom dinom koi ta inaro bepunga Yai Gumam no bei ei norongoro moipunie. Te no “Okome Yai Gumam ganom dinom koi ta norowame,” epe di firaro bepunga ena epena Yai Gumam Murom Sumuna noromie.^b ⁶Norongua ena iran nonon denom minom erowai tongoro kuri fikepune. Te epena kakom no ganom dinom wan moipungoro mora fipunga Ari Wanopanom moingui tei moikepune.^c ⁷Ena “No yaromi wom kankepune” kawom dupunba epena no yaromi fi ki si tero wan moipune. ⁸Ena na epe duwaiye: No denom minom erowai tere dumba epe ama di fipunga no ganom dinom tawa ma dero furo Ari Wanopanom gere ikom akaiyomdi tei morapunga fanamie.^d ⁹Ena iran no

^w 4:17 Ro 8:17-18 ^x 4:18 Ip 11:1-3 ^y 5:1 1 Ko 15:47-49; 2 Ko 4:7; 2 Pi 1:13-14 ^z 5:2 Ro 8:23 ^a 5:4 1 Ko 15:53-54 ^b 5:5 Ro 8:16, 23 ^c 5:6 Ip 11:13-16 ^d 5:8 Fir 1:23

yaromi gere ikinom akainom wom morapunga bo te mangi tawa yo fakai wom morapunga i tai ori dikeme. Tamanume. Yaromi mun fi norowaro bengua kakom kakom no kokonan yoporam boiro nokapu bepunga i tai ori dume.^e ¹⁰ Te no ari Kirisito fi ki si topunga yokamai mangi tawa moipungi no towane towane tai nokapu bepunga bo tai niki dongua bepunga ena Kirisito yaromi mapunom kanume. Ena okome yaromi okom muromdi tei morapunga yaromi bei nokapu de norowangua bo bei niki de norowangua ipu sire no ari muruwo di norowame.^f

Ari yokamai Yai Gumam gere u towame finga kokonan i epe

¹¹ Ena Ari Wanopanom ipu si norowangua no yaromi kuriyom fi topune. Kuriyom fi topunga ena ari yai opai nomanenom si awa towardo beinga no gunom kam di mari de eropune. Te na mora moikamere Yai Gumam mora fingoro ena ne yokama denom minomdi ama na moikamere firainga inaiye. ¹² Ne yokamai “Na yai nokapu moimie,” tokoi duwaro beinga ka i boi ereiyo? Tamanume. Ne yokamai kaningai ari yokamai ganom dinomdi beinga kanere yokamai kanom akire dimba ne yokamai yokamai inokore einga kankere kanom akire dime. Ena ne yokamai ari okonom muromdi tei moire na mapunom kawom firo na kanam akire duwaro beinga na inokore eika muruwo imari de erere ka munom i boi ereiye.^g ¹³ Te no du dupunbo du dikepunbo? Du dikepunba du duwapunga Yai Gumam kokonan benaro bepunga ena no du duwapune. Dumba no inokore ei kun darapunga ena no epe beiro ne yokama akire di erowapunie. ¹⁴ Te no epena mora fipunga yai towane goingua ena ari yai opai muruwo yaromi gere ama goimie. Ena iran Kirisito yaromi dem miriyomdi no yokamai mun fi norere goingua inokore ei tere mapunom nokapu bepuniie. ¹⁵ Te yaromi nonon goi norongua ena nonon ari muruwo epena yokori moipungi “Fu si dauro inokore eire wanapune,” dire wankepune. Tamanumie. No goi norere arongua yaromi inokore enguamere epe inokore eire wan morapunie.^h

¹⁶ Ena koma fi ki si topunga kakom tei te epena kakom ama no yokama bei moiro ari mangi tawa moinga yokamai inokore eire “Yai ta nokapu moimbo moikembo?” epe diro ari ipu si ereingamere epe inokore eiro ari ipu si erekepune. Te koma no yokamai mangi ari inokore einga ari ipu si ereingamere epe inokore eiro Kirisito ipu si tere “Yaromi yai gan moime,” di fipunba epena epemere di fi tekepune. ¹⁷ Ena iran nenta Kirisito gere moraipika Yai Gumam yaromi tokoi bei koi de towangoro koi wom fuka diro morame. Ena koma mapunom benguai mora muruwo gouname. Fi kaniyo! Tai mapunom koi ta i mora umari namie.ⁱ ¹⁸ Kawom, Yai

^e 5:9 Kor 1:10; 1 Te 4:1 ^f 5:10 Ro 2:16; 14:10 ^g 5:12 2 Ko 1:14; 3:1 ^h 5:15 Ro 14:7-8; 1 Ti 2:6 ⁱ 5:17 Ais 43:18; Yo 3:3; Gar 6:15

Gumam yaromi tai kan i muruwo nenen bei emie. Te koma nonon yaromi kiam biyai moipunga ena yaromi “No denom minom towane enapune,” diro Kirisito awi no moipungi tei de norongua no denom minom towane fupunie. Ena ari yai opai muruwo kianom fai teinga mapunom beikenaro beinga Yai Gumam no yokamai kamun gunom kam di mari de eropunga kokonan norome.^j ¹⁹Te no tora ka di mari de eropune? Ka i epe: “Yai Gumam ‘Ari muruwo kianom bei nareinga mapunom ma dere na gere denom minom towane enapune. Te na ari bianom faingua tokoi kerekeneiye,’ diro ena Kirisito awi no ari moipungi tei de norome,” gunom kam epe di mari de eropunga kokonan i norome.^k ²⁰Ena iran no yokamai Kirisito yaromi giram muromdi moipunie. Ena no yokamai ka di mari de eropunga Yai Gumam no giranomdi akire dungoro Yai Gumam yaromi nenen kam dupune. Ena no yokamai Kirisito nenen gunom kam i ne yokamai muruwo yoporam boire di mari epe de eropunie: “Ne yokamai kianom beingai mapunom ma dere Yai Gumam gere denom minom towane eiyol” di eropune. ²¹Te yaromi biam faingua ta dikemba Yai Gumam bei moiro nonon bianom i fainguai yaromi ei kopu de tongoro yaromi kawom bianom faingua yai fumie. Ena iran nonon Kirisito gere morapunga Yai Gumam gama yo tero moraro bepunga yaromi no goi norome.^l

6 ¹Ena no yokamai Yai Gumam ye ama kokonan ipunga no ka ne yokama di erowapunga fi goi iyo! Yai Gumam ne yokamai bei nokapu de erere akire di erongua ne yokamai mapunom nokapu benaro beinga fi goi iyo! ²Ena Yai Gumam ka epe dume:

Na ne bei nokapu de erowaika kakom ne kanum di narenga fiye. Te na ne akire di erowaika kakom akire di ereiye.

epe dungoro ena fiyo! Epena kakom tei Yai Gumam bei nokapu de erowangua kakom dume. Te epenai Yai Gumam ne yokamai akire di erowangua kakom dungua ena akire di erowangoro kakom kakom moi kuwom suwainga inaimie.^m

Yai Gumam gama nuwi kokonan gan yokamai moiro tai ipun dongua tarom i ori wom imie

³ Ena no yokamai gunom kam di mari dopunga kokonan bepunga ari suwo koropane kanere niki de fire kokonan bepunga kam ka sikenaro beinga faikengua mapunom bei erekepunbaⁿ ⁴tai ipun dongua fuka di norongua iran no yokamai bei moiro “Ari yokamai ‘No yokamai Yai Gumam nuwi kokonan gan moimie,’ di firaime,” diro tai mapunom mapunom nokapu bepune. Bepunba bei niki de norere te tai ipun dongua

^j 5:18 Ro 5:10 ^k 5:19 Ro 3:23-25; Kor 1:19-20 ^l 5:21 Yo 8:46; Ip 4:15; 7:25-26; Gar 3:13; Fir 3:9 ^m 6:2 Lk 4:19-21; Ais 49:8 ⁿ 6:3 2 Ko 4:2

ama norere te kipi kokonan noreimba yo moipune. ⁵Te kupa noire te kan iki tei fai norere te kuku boire niki de fi noreime. Bei noreimba no yokamai kokonan yoporam boiro iro te giruwangua wi nokapu faikepunie. Te meran goiro ama moipunie.⁶ Te no yokamai denom minom yo tongua kokonan bepunie. Te no yokamai inokore nokapu eiro kokonan bepunie. Te no yokamai kura kam kene kene eiro dikepunie. Te no yokamai ari yai opai akire di eropunie. Te Yai Gumam Murom Sumuna akire di norongoro moipune. Te no yokamai denom minomdi ari fi mun ei eropunie.⁷ Te no yokamai kakom kakom ka kawom dupunie. Te Yai Gumam yoporam boi norongoro kokonan bepunie. Te yaromi yo tongua mapunom norongoro ena “Satan yaromi kura boi towapune,” diro ena kura boinga tarom i okonom womdi akopungoro te Satan noinangua Yai Gumam kuman norongoro okonom korari akoro kura boi topunie.⁸ Te ari suwo koropane yokamai no yokamai kanom i akire di iwa de noreimba ari suwo koropane yokamai no yokamai kanom di ime de noreime. Te ari suwo koropane yokamai no yokamai kanom i akire di iwa de noreimba ari suwo koropane no yokama kanom ka sime. Te ari suwo koropane yokamai no kaningai “No yokamai Yai Gumam nuwi kokonan gan moimie,” di fi noreimba ari suwo koropane “No yokamai kasu ari moimie,” di fi noreimba tamanumie. ⁹Te ari suwo koropane no kanom wayom mora fi noreimba ari suwo koropane no kanom wayom fi norekeime. Te ari suwo koropane “No yokamai goraro beime,” di fimba i tamanume. No yokamai yokori moipunie. Yokamai uro no yokama kupa noimba noi goikeime.¹⁰ Te no yokamai denom minom ipun ori wom domba te ma deiyo! Kakom kakom no yokama mun ori wom fipune. Te no yokamai kuwanom ari epemere moipunba bei moipungoro ari munmane yokamai Yai Gumam guwai gaiyom munmane ako neimie. Te no yokamai tai muruwo ako nekepunba tai kan muruwo kapakom moipunie. Ena tai ipun dongua fuka di norongua no mapunom mapunom nokapu bepungoro yokamai “No yokamai Yai Gumam nuwi kokonan gan moimie,” dime.^s

¹¹Ena, Korin yokamao, no yokamai ka muruwo imari de eropune. Te no yokamai denom minomdi mun ori wom fi eropune. ¹²No yokama mun gawo gera fi eropuno? Tamanumba ne yokama no mun gawo gere fi noreime. ¹³Na “Nanan ne yokamai kui nere nenom moiye,” di fika iran na denam minam mun ori wom fi ereikamere ne yokamai denom minom epe mun ori wom fi nareiyo!

Yai Gumam gama yokamai yo tere ari moimie

¹⁴Ena iran ne yokamai Yai Gumam fi ki si teinga u ari yai opai fi ki si tekeinga yokamai ure si dau erekeiyo! Tora bengoro si dau

[°] 6:5 2 Ko 11:23-27 ^P 6:6 1 Ti 4:12 ^a 6:7 1 Ko 2:4 ^r 6:9 2 Ko 4:10 ^s 6:10 Fir 2:17; Kor 1:24

erekenaime? No yo tere moipunga u ari yo tekeinga yokama si dau erowapunga i faikename. Te no nomanenom bau boingua ari moipunga u ari nomanenom si boingua yokamai moingi tei ure si dau erowapunga i ama faikename.^t ¹⁵ Te Kirisito u Satan yaromi moingui tei ure si dau towamo? Tamanume. Te no fi ki si topunga ari te fi ki si tekeinga ari inokore enaingai si dau erowapuno? Tamanume. ¹⁶ Yai Gumam kakom kakom yokori moingua yaromi ikom dunguamere no epe moipunga ena no yokamai furo yai gumam kasu yokamai “Akire di noreiyo!” di erere te ama furo Yai Gumam “Akire di noro,” di towapunga i faikename. Te koma Yai Gumam nenen ka epe dume:

Na ari yokamai gere tei moiro suna tei wan moraiye. Moiro na yokamai Yai Gumanom bei erowaikoro ena yokamai na arinama yai opai moraime.

epe dume.^u ¹⁷ Ena Ari Wanopanom ka i yoporam boiro epe di erome:

Ena ne yokamai suna tei arere ari niki deinga yokamai ma de erere fure bam ta moiyo! Ena ne yokamai tai nomanenom bei niki de towangua taromi ma dowainga ena iran na ne yokamai kiapanom moraiye.^v ¹⁸ Ena na ne yokamai nenom moraiye. Te ne yokamai na wanam apunam moraimie.

Ari Wanopanom yaromi tai ta ta yoporam boiro bengua yaromi ka i epe dume.^w

7 ¹ Ena iran, nanan arinamao, Yai Gumam “Na ne yokamai nenom moraiye,” di koi ei norongua ena iran tai no ganom dinom nomanenom bei niki de ereinga taromdai ma dere ena Yai Gumam kuri fi tere yo wom tere moi dere moi dere morapune.^x

Pauro yaromi mun ori wom fime

² Ena ne yokamai denom minom no yokamai mun fi noreiyo! No yokamai bei moiro ne yokamai bei niki de erekepunie. Teno yokamai uro “Ne yokamai mapunom niki dongua benaime,” diro ka kasu di erekepune. Te no yokamai uro ne yokamai mimi bei erekepune.^{y z}

³ Na ka i di ereika ka kori di erekeiye. Kawom, na koma moiro “Na denam minam ne yokama mun fi ereika ena na ne yokama gere ama gorapunbore nonon yokori morapunbore no fana gairo moipunie,” epe diro ena epena ka i di ereika ka kori di erekeiye. ⁴ Tamanume. Na mora fi ki si ereika ne yokamai “Tai epe benapune,” dinga beimie. Ena na ne yokama kanom akire diye. Te ne yokama tai nokapu beinga na mun fi moiye. Kawom, tai ipun dongua muruwo fuka di naromba na denam minam mun ori wom fiye.

^t 6:14 Ef 5:7, 11 ^u 6:16 1 Ko 3:16; Lew 26:12 ^v 6:17 Ais 52:11; Esi 20:34; Rew 18:4

^w 6:18 2 Sam 7:14 ^x 7:1 1 Yo 3:3 ^y 7:2 Ap 20:33; 2 Ko 12:17 ^z 7:2 2 Ko 6:11-12

⁵ Ena koma no yokama u Maseronia tei ure moipungoro ipun dongua fuka di norongua goukengua ena ganom i ama iron moikemie. Te tai mapunom mapunom no yokamai fuka di norongoro ganomdi kura boingoro ena no denom minomdi kuri fipune.^a ⁶ Kuri fipunba Yai Gumam bei moiro ari denom minom ipun deinga yokamai bei wira di erongua yaromi Taitasi awi no yokamai moipungi tei dere bei wira di norome.^b ⁷ Taitasi nenen u no moipungi tei unguia no wira di moipunba yaromi ne yokamai moingi tei ama moingua ne yokamai bei wira di teinga ena iran no yokamai ama wira di moipunie. Yaromi u moipungi tei ure “Ne yokamai Korin tei moingi ‘No yokama na Pauro kanapune. Te no yokamai bianom faingua kai mei topune. Te no yokamai inokore ori wom ei topunie,’ epe dime,” di narongoro ena na denam minam mun ori wom fiye.

⁸ Ena te na koma ka munom boi ereika ne yokamai denom minomdi bei kipi kai erongoro kanipa na fi ipun dekeiye. Koma na fi ipun gawo gera deipa na koma ka munom boi ereika ne yokamai denom minom kakom gurom towane ipun dongua ena iran na fi ipun ori dekeiye.^c

⁹ Ena epena na mun fi moiye. Te na ne yokama denom minom bei kipi kai ereika na mun fiyo? Tamanume. Ne yokamai denom minom ipun dongua nomamenom si awa teinga na mun fi moiye. Ena ne yokamai mora fingai Yai Gumam nenen bei moiro denom minom ipun donguai ne yokamai moingi tei imari domie. Ena iran no yokamai kanom imari ne yokama moingi tei deika ama gawo toka bei niki de erekeme. ¹⁰ Kawom, Yai Gumam bei moiro ari yokamai denom minom ipun donguai imari dowangua yokamai irai nomanenom si awa towaingoro Yai Gumam akire di erowangoro kakom kakom moi kuwom suwainga iro niki de fikenaimba ari yokamai denom minom yo ipun donguai ari mangi moinga yokama fingamere epe firainga ena yokamai guwom akai e dongui tei naimie.^d ¹¹ Ena ne yokamai kaniyo! Yai Gumam bei moiro denom minom ipun donguai ne yokamai moingi tei imari dongua ne yokamai mapunom mapunom nokapu epe beimie: Koma ne yokama moinga suna tei bianom faingua kam munom boi ereikoro firo bianom faingua kene kene eiro ma dero te ma deinga mapunom i kene kene eiro opom di nareime. Te ne yokamai gai ori nan goinga denom minom api sime. Te na kura kam ne yokamai di ereika ena kuriyom fi nareimba ne yokamai bianom faingua ma deinga “Tokoi na kanapune,” dire Yai Gumam konom ama dourom boime. Kawom, ne yokamai yai ta tai bei niki dongua yaromi ipu si tere kupa sime. Ena koma ne yokamai bianom faingua yo dumba epena mapunom mora kenom nokapu beinga bianom faingua i goume. ¹² Ena komari na ka i munom ne yokama boi ereikai na

^a 7:5 2 Ko 2:13 ^b 7:6 2 Ko 1:3-4 ^c 7:8 2 Ko 2:4 ^d 7:10 Mt 27:3-5; Ip 12:16-17

bei moiro yaromi tai bei niki dongua kam di fi tero boikeiye. Te yaromi yai ta bei niki de tongua yaromi kam di fi tero boikeiye. Tamanume. Ne yokama moi Yai Gumam okom muromdi moinga denom minom mun ori wom na fi nareinga mapunom firaro beinga ena na bei moiro ka i munom boi ereiye. ¹³Ne yokamai na mun fi nareinga ena na yoporam boiro moyie.

Kawom, no yokamai yoporam boiro moipunba ne yokamai bei moiro Taitasi akire di teinga mun firo u no moipungi tei ungoro no yokamai kanere ena denom minomdi mun ori wom fipunie. ¹⁴Te koma na ne yokama kanom i Taitasi yaromi mapomdi tei akire di tere te na kanam i dika gai goikeiye. Tamanume. No yokamai kakom kakom ne yokama ka kawom di eropungamere ena epe mere wom no yokamai Taitasi mapomdi ne yokamai kanom i akire dupunga ka i ama kawom dupune. ¹⁵Ena Taitasi yaromi ne yokama moingi tei ungoro ne yokamai kuri firo te ganom nouro diro te yaromi giramdi gore dingoro ena yaromi inokore ei moiro dem miriyomdi ne yokamai kanom mun fi eromie.^e ¹⁶Ena epenai na mora fikai ne yokamai mapunom nokapu fainguai muruwo benaro beinga iran na mun fi ereiye.

Yai Gumam gama moinga yokamai arinoma akire di erowaime

8 ¹Ena, arinomao, Yai Gumam bei moiro Maseronia ikinom akainom Yesu fi ki si teinga yokamai bei nokapu de erongua “Ne yokama firaime,” diro ka munom i boi erowapune.^f ²Yokamai Yai Gumam fi ki si teinga ena erowai towaimbo Yai Gumam ma dowaimbo kanaro beinga tai ipun ori wom dongua tarom yokamai moingi tei umari fumba yokamai denom minom mun ori wom finga kongo mukom munmane kuku boiro Yuria ari guwai gainom dikengua yokamai ereime. Te yokamai guwai gainom kongo mukom munmane ako nekeimba munmane kuku boime. ³Te tai ako neingamere epe ereinga no yokamai kanere te yokamai “No guwai gainom gounangua faname,” ama di firo ena kongo koma ereinga ime dere kongo moko iwa fure ereinga ama kanere ne yokamai di mari de eropune. ⁴Ena yokamai Yai Gumam gama yo teinga Yerusalem tei moinga yokamai akire di erowaro beinga “Kongo mukom i ire ereiyo!” di norere yoporam boi moingoro te “Nemane,” kam di erowapunga faikeme.^g ⁵Te na “Yokamai kongo mukom i epe erowaime,” di fikamere yokamai epe kongo erekeime. Tamanume. Yokamai Ari Wanopanom kokonan inaro beinga koma yokamai yaromi gere eire te okome Yai Gumam giram gore duwaro beinga no yokamai gere eimie. ⁶Yokamai epe beinga ena Taitasi koma bei moiro “Ne yokamai kongonom mukom kuku boraime,” diro furo mapunom boingua ena epena “Kuku boranga

^e 7:15 2 Ko 2:9 ^f 8:1 Ro 15:26 ^g 8:3-4 1 Ko 16:2

kokonan bei gouwiyo!” di topune. ⁷Te ne yokamai tai kan muruwo mapunom nokapu beimie. Mapunom beinga i epe: Ne yokamai Yai Gumam yoporam boiro fi ki si teimie. Te ne yokamai kam mapunom di mari deingai giranom ipun dekeime. Te ne yokamai kam mapunom fi kun dainga muruwo fi kun daimie. Te ari akire di erowaro beinga ne yokamai kokonan ori beimie. Te ne yokamai denom minom yoporam boiro no yokamai mun fi noreimie. Ena iran ne yokamai epemere moiro beinga epena kongo mukom Yerusalem ari erowainga kokonan ori beiro moko iwa fure ama beiyo!^h ⁸Te na ne yokamai “Epe beiyo! Epe beiyo!” di guwo di erekenaipa na “Ne yokamai ari mun fi erere akire di ereimbore akire di erekeimbo?” diro kanaro beika ena Yai Gumam gama Maseronia ikinom akainom moinga yokamai kokonan ori beire ari akire di ereinga mapunom imari de ereiye. ⁹Te ne yokama Ari Wanopanom Yesu Kirisito ari bei nokapu de erongua mapunom mora fimie. Yaromi tai kan muruwo kapakom kawom moimba Yai Gumam akire di erowangoro ne yokama kakom kakom moi kuwom suwainga inaro beinga yaromi u mangi ure yai fuka dire te guwai gai ako nekengua konom wan moimie.ⁱ

¹⁰Ena ne yokamai kongo erowainga epena i na di fikamere epe ne yokamai di mari de erowaiye. Fiy! Koma non iki ta ne yokamai kokonan mapunom boire “No yokamai kongo erowapune,” di firo ena kongo suwo koropane kuku boiro eimba ¹¹bei goukeimie. Ena epena bei gouwiyo! Koma ne yoporam boiro “Erowapune,” dinga ena epena ama kongo mukom ako neinga kuku boiro a kumo sire ereiyo! ¹²Te nenta “Na kongo mukom towaiye,” diro kokonan benangua ena yaromi kongo ako nonguamere epe towangua Yai Gumam kanere “Yaromi kongo ako nonguamere epe naromie,” diro mun firame. Yai Gumam “Yaromi kongo suwo koropane narekeme,” di fikename.^j ¹³Te ta bengoro na “Ereiyo!” diye? Na “Ne yokamai bei moiro kongo yokamai erowainga ena ari suwo koropane nokapu moraimba ne yokamai niki dongua moraime,” epe di likeiye. Tamanume. ¹⁴Epena ne yokama tai kan munmane ako neinga ena ari guwai gai dikengua yokamai akire di erowainga i faname. Ena okome ne yokamai tai munmane ako nekenainga kakom yokamai ne yokamai akire di erowainga i ama faname. Epe benainga ena ne yokamai te yokamai kounom kounom moraime.^k ¹⁵Te ka mapunom i epe dume:

Yai ta yaromi kua kopuna munmane iro uro muruwo nere suwo koropane yo dikemba maram mokome. Te yai ta kua kopuna suwo koropane iro uro muruwo nongoro maram ama mokome.

epa dungoro ena komarikiwom Yuria ari yokamai kopuna i kam mana dinga i ire muruwo neinga yokamai nere kounom kounom moimie.^l

^h 8:7 1 Ko 1:5; 16:1-2 ⁱ 8:9 Mt 8:20; Fir 2:6-7 ^j 8:12 Mk 12:43 ^k 8:14 2 Ko 9:12

^l 8:15 Eks 16:18

Pauro ariyoma ewi Korin tei dome

¹⁶ Ena na ne yokamai kanom fi erere akire di erowaikamere ena Yai Gumam bei moingoro Taitasi epe ne yokamai kanom fi erere “Akire di erowaiye,” dungoro iran i mun fire Yai Gumam kam bawom diye. ¹⁷ Te no yokamai fure Taitasi “Ne fure Yai Gumam gama Korin tei moinga yokamai akire di erowan?” diro mina wako topungoro ena yaromi ama kokonan i inaro kam mun fime. Te komari ama “Na naiye,” mora dume. ¹⁸ Ena no yokama arinom ta ama awi dowapungoro yaromi gere ama naipire. Yaromi Yai Gumam gunom kam di mari dongua ena Yesu fi ki si teinga yokamai koro koro moinga kam akire dime. ¹⁹ Te awi ne yokamai moingi tei dowapunga yaromi eramom moime? Yaromi te no yokama gere ama fure kongo mukom kuku boinga ire Yerusalem tei naro bepunga ena Yesu fi ki si teinga yokamai yaromi gunom boimie. Te ari yokama Ari Wanopanom kam akire duwaro beinga te no yokama kokonan yoporam boiro bepunga ne yokamai kanaro beinga ena kongo mukom iro napunga kokonan i ipunie. ²⁰ Te “Ari yokamai kongo mukom kuku boinga yo morom ereinga no yokama kongo i kiapam nokapu beikeimie,” dikenaro beinga ena emenom i awi dowapunie. ²¹ Ari Wanopanom okom muromdi towane moipunga kokonan i kawom bepuno? Tamanume. Ari yai opai muruwo okonom muromdi ama moipunga kokonan i kawom bepune. ²² Te Taitasi te arinom ta u ne yokamai moingi tei upika ena no yokamai emenom ta ama awi dowapungoro ama naime. Yaromi Yai Gumam kokonan yoporam boiro bengua no yokama kakom kakom kan moipungoro te yaromi ne yokamai fi kun dai erongua ena epena yaromi nenen “Mora ama napune,” diro yoporam boiro dume. ²³ Te Taitasi yaromi moingua ne yokamai fi moiyo! No surai ne yokamai akire di erowaro bepuka ena na te yaromi gere kokonan i ipuiye. Te arinoma surai moipika ama fi moiyo! Yesu fi ki si teinga koro koro moinga yokamai surai gunom boi ereingoro ena surai fure kokonan beiro Kirisito yo tonguamom i imari deipire. ²⁴ Yokamai epe beinga ena Yesu fi ki si teinga koro koro moinga yokamai kanaro beinga ne yokamai yai suraiye unainga fana gai ereiyo! Ena iran yai suraiye firainga ne yokamai no mun fi noreingoro no yokamai ne yokamai kanom wayom koro koro imari dowapunga yokamai firainga na kanam dikai kawom diye.^m

**Korin ari yokamai bei moiro Yai Gumam gama
Yerusalem tei moinga yokamai akire di erowaimie**

9 ¹ Ena ne yokamai kongo mukom kuku boinga Yai Gumam gama yo teinga Yuria ikinom akainom tei moinga yokamai akire di

^m 8:24 2 Ko 7:13-14

erowainga konom no yokamai munom boi erowapunga i faikeme.ⁿ ²Na mora fika ne yokama Akeiya tei moinga yoporam boiro ari akire di erowaima. Ena iran kakom kakom na ne yokamai kanom i ari Maseronia tei moinga yokamai akire di ere moiye. Na ka yokamai epe di ereiye: “Komari noniki ta ime Akaiya yokamai bei moiro kongo mukom kuku borainga kokonan mapunom boire imie,” di ereiye. Di ereika ena Maseronia ari mora finga ne yokamai yoporam boiro kongo kuku boinga kokonan inga firo ena yokamai munmane kongo mukom mora kuku boimie. ³Ena na kongo mukom ne yokamai kuku borainga kam dika ako sikenaro bengua kawom moko naro bengua ena na arinama yokamai awi ne yokamai moingi tei dowaiye. Ena na “Dikamere ne yokama epe kenom beimie,” di fiye. ⁴Di fipa na te Maseronia ari suwo koropane ama u ne yokamai moingi tei unapunga yokamai kanainga ne yokama kongo mukom kuku boinga kenom beikeinga ena no yokamai “Ne yokamai kenom beimie,” dupunga gai gorapune. Te no yokamai towane gai gorapuno? Tamanumie. Ne yokamai ama gai goraimie. ⁵Ena na di fikai “Ne yokama bei moiro ‘No yokamai kongo mukom yo morom erowapune,’ dinga kenom benaime,” diro na arinama koma awi de erowaiye. Te ne yokamai mora kenom benainga ena ari yai opai “Ne yokamai nenen di fire ereime,” epe di firaime. Te na ne yokamai kura kam di ereikoro kongo mukom ereinga i faikename.

⁶Ena ne yokama ari kongo mukom munmane ereinga kam fi kenom beiyo! Yai ta kopuna suwo koropane woranguai kopuna i suwo koropane i nowamie. Te yai ta kopuna munmane worangua munmane i nowamie.^o ⁷Ena ne yokama towane towane denom minomdi nen “Na kongo epe erowaiye,” di finguamere epe erowangua fanamie. Yaromi dem miriyom ipun dowangoro kongo erowangua i faikename. Te nenta mun fingua yaromi kongo mukom erongoro ena Yai Gumam dem miriyom yaromi mun fi towamie.^p ⁸Te ne yokama guwai gainom ako nekeingamere Yai Gumam bei moiro guwai gainom kounom epe erere te tai birom ikumo suwangua erowame. Epe erowangua ena tai muruwo mora ako ne moiro ena ne yokamai ari yai opai akire di erowainga i faname. ⁹Na epe dikamere ena Yai Gumam kam mapunom ama epe dume:

Yaromi ari guwai gainom ako nekeinga yokamai yo morom erome.

Ena iran yaromi yo tongua mapunom yokamai kakom kakom imari dowamie.

kam mapunom epe dume.^q ¹⁰Te Yai Gumam “No ari yokamai ipom woraime,” diro noromie. Te yaromi “No ari yokamai kopuna nowaime,” diro kua kopuna noromie. Yaromi epe norongua ena yaromi bei moiro kopuna ipom ne yokamai erowangoro worainga munmane mokonangoro

ⁿ 9:1 2 Ko 8:1-7 ^o 9:6 Pro 11:24 ^p 9:7 Ro 12:8 ^q 9:9 Sam 112:9

ena waunaimie. Ena ne yokama kua kopuna munmane woi nowainga ari akire di erowaimie. Ena iran ne yokamai yo tongua mapunom moko iwa name.^r ¹¹ Ena Yai Gumam tai kan muruwo ne yokamai bei nokapu de erere tai ama birom ikumo suwangua erowangoro ena kakom kakom ne yokamai ari akire di erere yo morom tai erowainga faname. Ena ne yokamai erowainga na furo ne yokama ereinga tarom i ari erowaikoro ena yokamai Yai Gumam mun fi towaime.^s ¹² Te ne yokamai tai erowainga kokonan inga Yai Gumam gama yo teinga yokamai akire di erowaingoro ena ari munmane i kanere mun fire Yai Gumam kam bawom di te moraime. ¹³ Ena ne yokama tai ari ereinga ena ari yokamai kanere firainga ne yokamai kawom Yai Gumam fi ki si teime. Ena ne yokamai Kirisito gunom kam towane di mari dekeimba ne yokamai yaromi giram ama gore dinga te ne yokamai guwai gainom ako neinga gama ari te ari muruwo ama yo morom ereinga ena yokamai Yai Gumam kam akire di towaime. ¹⁴ Ena Yai Gumam akire di erongoro ne yokamai bei moiro tai munmane ari yo morom ereinga ena yokamai mun fi erere te ne yokamai kanom daire Yai Gumam ka make ei towaime. ¹⁵ Ena iran Yai Gumam nonon bei nokapu de norere yai ta awi no moipungi tei de norongoro ena yaromi norongua mapunom nokapu bengua kam di mari dowapunga i faikenamba Yai Gumam mun fi tere kam bawom di towapune.^t

**Pauro yaromi bei moiro ari ka niki dongua
di teinga yokamai ime de erome**

10 ¹ Ena na nanan Kirisito yaromi mapunom i ne yokamai di mari de erowaiye. Yaromi kura kam dikemba ka wira dire dire te ari kanom finguamere na epe di fire ka di mari de erowaiye. Te na Pauro. Te ne yokamai na kanam wayom beire epe dimie: “Na u no moipungi tei unguя yaromi dem miriyom i fi akoro te kura kam di norekemba na akai ta fungua yaromi yoporam boiro ka munom boi norome,” dinga ena na yai epe moiye. ² Ena okome na u ne yokama moraingi tei unaika ka yoporam borangua ne yokamai di erowaro kam fikenaiye. Ena ne yokama yana diro “Kenom beiyo!” di ereiye. Te ne yokamai suwo koropane moiro “Na mangi tai mapunom faingui wan moimie,” dinga ena na ka yoporam boiro yokamai di erowaika faname.^u ³ Kawom, no yokamai mangi tei kei faipunba mangi tai mapunom fainguamere no gunom kam kokonan epe beikepune. ⁴ Te no yokamai Yai Gumam kiama kura boi eropunga mapunom i tora dume? Ari mangi tawa moinga yokamai kura boingamere no epe kura boikepune. Yai Gumam kiama yokamai kopu tei moingamere te kura boinga akai nokapu moingamere yokamai yoporam boiro moimba Yai Gumam yoporam boi norongoro

^r 9:10 Ais 55:10; Os 10:12 ^s 9:11 2 Ko 1:11; 4:15 ^t 9:15 2 Ko 8:14 ^u 10:2 1 Ko 4:21

ena kiama yokamai mapunom a fiasi mangi de eropune.^v ⁵Te ari kura kam dinga kon nokapu wankeinga yokamai “Mapunom gouname,” diro “Ne yokamai mapunom niki dongua beimie,” di eropune. Te ari suwo koropane Yai Gumam kam mapunom si fere dowwainga beimba no yokamai “Ari ka dinga i faikeme,” diro opom di eropungoro ena yokamai gai goime. Te no ari inokore epunga muruwo Kirisito giram gore duwaro bepunga bei moipune. ⁶Ena ne yokamai Kirisito ka dungua muruwo gore duwainga kakom i no yokamai ari suwo koropane gore dikeinga yokamai bei niki de erowapune.^w

⁷Ena ne yokamai tai okonom muromdi kaningai ari beinga mapunom towane kaninga i faikeme. Ne yokamai ari nomanenomdi inokore einga tarom ama fiyo! Te nenta “Na Kirisito ariyom moiye,” di firangua ena yaromi “Na Kirisito ariyom moikamere Pauro yaromi ama Kirisito ariyom epe moimie,” ama epe di firame. ⁸Ena “Ari Wanopanom yoporam boi narongoro na kokonan beiye,” diro ena kokonan beiro mun firo na kanam akire dipa na gai goikeiye. Ta bengoro na gai goikeiye? Na bei moiro ne yokamai bei niki de erowakero koro koro naro beinga Yai Gumam yoporam boi narekemba ne yokamai yoporam boiro Kirisito fi ki si towaro beinga Ari Wanopanom yoporam boi narome.^x ⁹Te ne yokamai bei moiro “No yokamai kurinom firaro bepunga Pauro yaromi munom boi norome,” dimba ne yokamai epe di fikeiyo! ¹⁰Te ari suwo koropane moiro “Pauro yaromi ka munom boi norongua yoporam boiro munom boi noromba yaromi u no moipungi tei unguia no yokama ‘Yaromi yai ori moikemie. Te yaromi ka yoporam boiro di norekeme,’ di fipune,” epe dimba^y ¹¹ne yokamai ka epe mokom bai ereiyo! “Na akai ta moingua yoporam boiro ka munom boi eronguamere ena na u ne yokamai moingi tei unangua na epe wom yoporam boiro bei erowame,” ka epe di ereiyo!^z

¹²Ena ari suwo koropane yokamai “Kokonan bepunga nokapu bepunie,” dire nenen kanom akire dimba na kanikai yokamai kokonan beinga te na kokonan beika kanere “Na kokonan beika nokapu beiye,” diro nanan kanam akire duwaro kam fikeiye. Yokamai epe moiro ena nenen ganoma mapunom beingamere epe yokamai kanere “No yokamai te ganoma kounom moipunie,” dinga yokamai du di moime. ¹³Yokamai epe moimba na tora beiye? Na kokonan benaro beika Yai Gumam “Ne kokonan i beyo!” di narongoro gore diye. Ena na koro koro fure kokonan beika te na ama fu ne yokamai Korin tei moinga ama fure kokonan bei ereiye. Ena kokonan i beika kam akire duwaika faname. Te yai ta kokonan bengau kam akire dikenaiye.^a ¹⁴Ena yai ta ne yokamai Kirisito gunom kam nuwi si erowaro bengua koma kume. Ne yokamai mora

^v 10:4 Ef 6:13-17 ^w 10:6 2 Ko 2:9 ^x 10:8 2 Ko 12:6; 13:10 ^y 10:10 Gar 4:12-14

^z 10:11 2 Ko 13:2, 10 ^a 10:13 Ro 12:3

tingai nanan koma ure gunom kam nuwi si ereiye. Te na u ne yokamai moingi tei uka nanan towane “Naiye” diro kuiye. Tamanume. Na kokonan i benaro beika Yai Gumam “Ne kokonan i beyo!” di narongoro na gore diye. Ena iran nanan kanam akire duwaika i faname.¹⁵ Te ari suwo koropane kam mapunom kokonan i beinga “Yokamai kokonan beinga i nanan kokonan dume,” diro nanan kanam akire dikenaiye. Tamanume. Yai Gumam nawi dongoro na kokonan i beika kam towane akire duwaiye. Ena te “Ne yokamai yoporam boiro Kirisito fi ki si teinga mapunonom moko iwa naro bengua no yokamai kam mapunom kokonan i bei nokapu de erowapune,” di fipune.^b ¹⁶ Ena no yokamai kokonan i mora bei nokapu de erowapunga ena no fu ari yai opai koro ipo moingi tei fure Kirisito gunom kam ama di mari de erowapune. No yokamai koro ipo napunga yai ta gunom kam ari di mari de erongua no ure “Yaromi kokonan i beikeme. No yokamai kokonan i bepune,” diro yaromi kam ime dere nonon kanom akire duwapunga faikeme. Faikengua ena no yokamai fure yai ta gunom kam ari di mari de erekengua akai napune. ¹⁷ Ena Yai Gumam kam mapunom epe dume: “Nenta nenen kam akire duwangua faikemba yaromi Ari Wanopanom tai bengua kam akire duwangua famie,”^c ¹⁸ Ta bengoro i famie? Nenta nenen kam akire dungoro kam wayom koro koro fungua i faikemba Ari Wanopanom kanungua yaromi kokonan bengua ena “Ne kokonan bengai mun fi ereiye,” di erowangua famie.^d

**Pauro bei moiro ari “Yesu nowi dongua fupune,”
kasu dinga yokamai mapunom imari dome**

11 ¹Ena nanan kanam akire dire ka unanan duwaikoro ena ne yokamai mun fi narowainga inaiya fi goi iyo! ²Ena Yai Gumam dem miriyomdi ne yokamai fi eronguamere epe na bei moiro “Ne yokamai Kirisito ma dere kon ta kiname,” diro na denam minam ne yokamai epe fi ereiye. Ena na epe di fiye. “Ama ta furo nou kei tongua yaromi ka dungua gore diro yai ta kunei nekere mapunom yo tongua benguamere epe ne yokamai Kirisito kam gore diro mapunom yo tongua beiyol!” epe di fipa^e ³Satan bai taki sungua mapunom fingua yaromi onopa dem miriyomdi ikai tei fure nonon awanom opai Ewa oparomi kasu di tongua biam benguamere epe ari “Yesu nowi dongua fupune,” diro kasu dinga yokamai u ne yokamai moingi tei ure “Ne yokamai nomanenom bei niki de erowapune,” diro kasu di erowaime. Yokamai bei moiro “Ne yokamai yo tere moiro Kirisito kawom fi ki si teinga mapunom mounom wako towaime,” diro ka kasu wanere di erowaingoro ne yokamai u bianom benainga ena na kuri fiye.^f ⁴Te yokamai u ne yokamai

^b 10:15 Ro 15:20 ^c 10:17 1 Ko 1:31 ^d 10:18 1 Ko 4:4-5 ^e 11:2 Ef 5:26-27 ^f 11:3 Yen 3:4, 13

moingi tei ure na “Yesu mapunom i epe,” di ereikamere yokamai epe di mari de erekeimba “Yesu mapunom i ta dunguarai,” di gure ereingoro te ne yokamai mun firo ka i fingai faikeme. Te Yai Gumam Murom Sumuna ne yokamai koma inga te Yesu gunom kam koma fi ki singa ne yokamai mapunom surai i ma dere te murom niki dongua ire te gunom kam ta fi ki singa ena kawom na kuri fi ereiye.^g ⁵Te yokamai “No yokamai Yai Gumam nowi dongoro fupunga ari moipunie,” dingoro ne yokamai “Yokamai ari ori moimie,” di fimba yokamai na ime de narekeimie.^h ⁶Te ka dika yai ta giram ipun donguamere epe na giranam ama ipun dongoro ka nokapu di erekeipa Yai Gumam kam mapunom nokapu fiye. Te na kam mapunom fika kam kakom kakom na mora di mari de ereikoro mora fimiau.ⁱ

⁷Ena na fure Yai Gumam gunom kam i ne yokamai di mari de ereika meina ikeipa yo morom di mari de ereiye. Te ne yokamai fi ki si towardo beinga na kanam ime deiy. Na epe beika faikemo? Tamanumie. I faimie.^j ⁸Ena na bei moikoro ari Yesu fi ki si teinga koro koro moinga yokamai “Na gai bai firame,” diro kongonom mukom nareingoro ena na u ne yokamai moingi tei ure gunom kam di erere akire di ereye. Yokamai nareinga kongonom na epemere kunei nere ure akire di ereiye.^k ⁹Te komari na fu ne yokama moingi suna tei moiro gunom kam di mari de ereika ne yokamai kongo mukom narowaro beinga yana di erekeiye. Dumba Yai Gumam gama Maseronia tei moinga yokamai ma dere u ne yokamai moingi tei ure na tainam dikengua kounom bei nareimie. Ena koma na “Ne yokamai tai nareyo!” diro yana di erekeikamere ena okome epe yana di erekenaiye.^l ¹⁰Ena Kirisito kam kawom na denam minam ikai tei dungua te na kongo mukom yana di erekeika ena na ne yokamai Akeiya tei moinga kam i di mari de ereiye. Ena yokamai na kongo mukom ne yokamai yana di erekeika kam si fere dekenaime.¹¹ Ta bengoro na “Yai Gumam gama kongo mukom nareimba ne yokamai narekeime,” diye? Na denam minam ne yokamai mun fi ereikeiyo? Tamanume. Yai Gumam mora finguai na denam minamdi ne yokamai mun ori wom fi ereiye.¹² Ena ari suwo koropane “No yokama Kirisito ewi dongua finga ari moipune. Te ari ori moipune. Na ka mapunom kokonan benguamere no yokamai kokonan epe bepunie,” diro nenen kanom akire dingoro ena ari muruwo “Ari kasu dinga yokamai moimie,” firaro beinga na wan moiro gunom kam kokonan beika meinam ikenaiye.¹³ Te ari nenen kanom akire dinga yokamai kanom torae duwapune? Yokamai Kirisito ewi dongua finga yokamai moikeimie. Yokamai kasu beinga yokamai moimie. Yokamai ganom dinom towane kinanom kuire “No yokamai Kirisito ewi dongua finga ari moipune,” dimba moikeimie.^m

^g 11:4 Gar 1:8-9 ^h 11:5 1 Ko 15:10; 2 Ko 12:11 ⁱ 11:6 1 Ko 2:1, 13 ^j 11:7 1 Ko 9:12, 18

^k 11:8 Fir 4:15-18 ^l 11:9 2 Ko 12:13 ^m 11:13 Fir 3:2

¹⁴Te yokamai ganom dinom epe kinanom kuinga mapunom beinga ne yokamai ganom nouro dikeiyo! Yai Gumam nuwi kokonan gan keranom sungua moingamere Satan yaromi bei moiro keranom sungua epe wom moimie. ¹⁵Ena Satan epe bengua ena ari “Yesu nowi dongua fupune,” kasu dinga yokamai yaromi gama moiro nonon “Yokamai yo tongua ari moimie,” di firaro bepunga yokamai ganom dinom kinanom kuinga ena ne yokamai ganom nouro dikeiyo! Yokamai epe beimba Yai Gumam yokamai kokonan beinga kanere ena meinanom kounom erowangoro kipi ori wom kaingua inaimie.

Pauro “Tai ipun dongua na fuka di narome,” diro di mari de erome

¹⁶Ena koma kakom i na ka epe dikamere epe tokoi di erowaiye. Te nenta “Na du diro moime,” duwangua faikemba ne yokamai “Na du diro moime,” di firainga ena ne yokamai du dungua yaromi kam fi teingamere epe na kanam fi teingoro na kanam gawo akire duwaiye.” ¹⁷Ena na ka epe duwaika na Ari Wanapanom ka dungua giramdi gore dikenaiye. Na nanan kanam akire duwaika na yai du dungua ka dunguamere epe duwaiye. ¹⁸Ena ari munmane yokamai mangi tai mapunom fainguai dourom boiro nenen kanom i akire dingamere ena ne yokamai na kanam duwaika firaro beinga na ama tai mapunom epe dourom boiro nanan kanam akire duwaiye. ¹⁹Aiye! Ne yokamai mapunom mapunom mora fimo? Oro? Dumba ari du dinga ure ka unanan ne yokama di ereinga ne yokamai ka i fimie. ²⁰Te nenta ure “Nuwi kokonan beiyol!” diro ne yokamai erongua ne yokamai mun fime. Te nenta ne yokamai tainom kunei nongua mun fime. Te nenta ne yokamai niki de fi erere nenen kam akire dungua ne yokamai ama mun fime. Te nenta ne yokamai giranomdi gumanomdi eingua ama mun fimie. ²¹Ena yaromi ne yokamai bei eronguamere “Na ama ne yokamai bei erowaiye,” dipa faikengoro ena yoporam boikengua yai epe moiro gai goiye.

Ena iran ari yokamai kaningai nenen taikan beinga kanom akire dingamere epe nanan kanam ama akire duwaika faimo? Fainguairai ena epenai yai du dungua ka dunguamere epe duwaika fiyo! ²²Ari yokamai Ipuru ari moimio? Na ama moiye. Te ari yokamai Isirae ari moimo? Ena na ama moiye. Ari yokamai Aparam gama moimo? Na ama moiye.^o ²³Te ari yokamai Kirisito nuwi kokonan bei teinga ari moimo? Yokamai epe di fimbia na yokamai ime de ereiye. Aiya! Na ka i epena dika ari du dinga ari dingamere epe diye. Ena ari “Yesu nowi dongua fupune,” dire kasu dinga yokamai “No Kirisito kokonan bepune,” dimba na kokonan i kawom beije. Na kokonan epe beika kan iki moiye. Te ari kupa ire nainga moiye. Te ari “Nai gorapune,” dinga kakom kakom epe moiye. Ena

ⁿ 11:16 2 Ko 12:6 ^o 11:22 Fir 3:5

ari tai epe wom munmane bei nareinga moipa yokamai tai epe beinga moko iwa kimie.^p ²⁴Te eken okonom koro muruwo kakom i Yura ari ori ure kui kupa ire naingoro te kouma kupa boikai yai ta okom kauwom muruwo te yai ta okom koro koro te kauwom suwo iro suwo iro fume.^q ²⁵Te eken suraiye Roma ari kan kupa ire naingoro te eken ta ari kongo fia si dere naimie. Te eken suraiye kakom i nuwi kopare niki dongoro na ako fui nuwi boromdi tei fairo kamun kama sungua towane te aro dongua kakom towane i na fui nuwi ikai tei fuiye.^r ²⁶Te na gunom kam ari kirawa si erowaro beika na kon fakai fakai wanikai ena nuwi ori unguarainaro bengua te ari kunei neinga yokamai bei niki de narowaro beinga te na arinama ama bei niki de narowaro beinga te ari bam ta moinga yokamai bei moire bei niki de narowaro beinga te ari iki birom ori moinga yokamai te ari mena moinga yokamai bei moiro bei niki de narowaro beinga te na furo fui nuwi boromdi tei fuka nuwi bei niki de narowaro bengua te ari “No ka mapunom ari ne arinuma moipune,” kasu diro di nareinga yokamai ama bei niki de narowaro beimie. Kawom, na kon wan moika taikan i muruwo fuka di narome.^s ²⁷Ena na yoporam boiro kokonan beika ena giruwangua kakom munmane wi faikeiye. Te kua kopuna dikengua na meran goiro moika te nuwi goiro moika te kakom munmane na kua kopuna nekere moiye. Te na gai suna ama dikengua na goi goiro moiye.^t ²⁸Ena taikan i ipun dongua towane fuka di narekemie. Tamanumie. Yesu fi ki si teinga yokamai koro koro moinga kiapanom bei moika kakom kakom inokore eikoro na denam minam ipun dome.^u ²⁹Te nenta Yai Gumam fi ki si tongua yoporam boiro fi ki si tekengua ena na yaromi kam fi teiye. Te nenta biam fanangoro aka fananguai ena na denam minam niki ori wom de fi teiye.^v

³⁰Ena nanan kanam akire duwaika konom dikemie. Ena na yoporam boiro moikeika mapunom ne yokamai imari de erowaiye.^w ³¹Te Yai Gumam Yesu Ari Wanopanom nem moingua yaromi mora fingua na kasu dikeiye. Kawom, ari yai opai muruwo yaromi kam kakom kakom bawom duwainga faname.^x ³²Ena komari na iki birom ori Damasusi tei moika kakom yai ta kiapanom moinga yaromi Areta bei moiro yai ta “Ne Damasusi iki birom ori tei kiapam beyo!” di tongoro ena yaromi “Na kan si narowaiye,” dire kiminem ari yokamai “Ne yokamai iki birom ori kori gumamdi tei kiapam beiyo!” dire bembay^y ³³na arinama suwo koropane yokamai bei moiro kurang gai ire na ikai tei ei narere kan koiro ena iki birom ori kiram bakom tei kun engui mai mena de nareingoro aka mangsiro mena wiye. Ena ari okonomdi ma dere tongi mena wiye.

^p 11:23 Ap 16:23; 1 Ko 15:10 ^q 11:24 Diu 25:3 ^r 11:25 Ap 16:22; 14:19 ^s 11:26 Ap 9:23; 14:5 ^t 11:27 1 Ko 4:11; 2 Ko 6:5 ^u 11:28 Ap 20:18-21, 31 ^v 11:29 1 Ko 9:22 ^w 11:30 2 Ko 12:5 ^x 11:31 2 Ko 1:23 ^y 11:32 Ap 9:23-25

Pauro kuwan kanungua kam di mari dome

12 ¹Ena te “No nonon kanom akire duwapunga faikeme,” di fipa ne yokamai na kanam dika firaro beinga ena epena kakom nanan kanam akire duwaiye. Ena na kuwan kanikai Ari Wanopanom kam mapunom imari de narongoro na duwaiye. ²Ena na kanikai yai ta Kirisito ariyom moingua yaromi komari noniki okonom koro koro muruwo te kaunom suwo iro suwo iro ama moingua ena Yai Gumam yaromi nenen endiro fu kamundi tei fume. Te yaromi gam dinom ye kawom kamundi tei fumbo kuwan kanumbo na kankeiye. Yai Gumam yaromi towane kanumie. ³Ena na tokoi duwaiye. Yai Gumam yaromi nenen akiro fure kamundi tei akai ta Pararaisi dingi tei fume. Yaromi gam dinomdi kawom kamundi fumbo kuwan kanumbo na kankeiye. Yai Gumam towane kanumie. ⁴Ena yaromi kamundi tei moingua ka ta fimba yai ta di mari de towangua faikeme. Kawom, yaromi ari di mari de erowanguai ama di “Nemane,” dumie. ⁵Ena yaromi kamundi fungua kam nenen akire duwaipa nanan kanam i akire dikenaiye. Dumba na yoporam boikeika mapunom towane akire duwaika faname.^z ⁶Te na nanan kanam akire duwaika na ka kawom duwaika ena ari du dinga ka dingamere na ka epe dikenaiye. Epe dumba yai ta moiro “Pauro kam wayom kawom koro koro di mari dero kam di iwa de towaiye,” dikenaro bengua na kanam akire dikenaiye. Ena yaromi torae di firame? Yaromi na mapunom beika kankere te ka dika nenen ama fikenangua ena di mari dowangua faikename.^a

⁷Ena na yai ta kamundi fungua kuwan kanika kam duwaiye. Ena Ari Wanopanom mapunom mapunom ori nan imari de narongua ena na nanan inokore eikenaro beika te na nanan kanam akire dikenaro beika Yai Gumam kipi kaingua mapunom narongua moiye. Ena Yai Gumam “O” dungoro Satan yaromi bei moiro na naingua ena yaromi na ime de narongoro ena na kanam i akire dikenaiye.^b ⁸Te eken suraiye na Ari Wanopanom ka make eiro “Ne kipi kaingua mapunom bei de naro!” diro yana di teipa ⁹Ari Wanopanom bei moiro “Na yoporam boi erere bei nokapu de ereika ena iran kakom kakom yana di narenga i faikeme. Ena ne kipi kaingua mapunom fire yoporam boiro moikenga na yoporam boi erowaikoro ena ari yokamai kanaingai na yoporam ori boiye,” di narome. Ena iran na yoporam boikeikai na denam minam fi ipun dekeiye. Tamanume. Na bei moiro “Kirisito yoporam ori wom boi narowangoro na moraiye,” diro na yoporaram boikeikai mun fire i mari dowaiye.^c ¹⁰Ena na Kirisito kokonanom i beika na yoporam boikeikoro te ari yokamai na kanam ka singoro te ipun dongua mapunom mapunom

^z 12:5 2 Ko 11:30 ^a 12:6 2 Ko 10:8; 11:16 ^b 12:7 Yop 2:6 ^c 12:9 Fir 4:11-13

fuka di narongoro te ari yokamai bei niki de nareingoro te ari yokamai kipi kokonan nareimba na denam minam fi ipun dekeiye. Kawom, na yoporam boikeika kakom Kirisito yoporam boi narongoro moiye.

Pauro yaromi Korin ari yokamai kanom fi erome

¹¹ Ena ari du dinga ka dingamere na epe dikenipa ne yokamai na winam you wingero na ka epe diye. Te ne yokamai na kanam akire duwainga faimba beikeimie. Te na kuwanom yai moika yo moipa ari “No yokamai Kirisito nowi dongua fupunga ari moipune. Te no yokamai ari ori moipune,” kasu dinga yokamai na ime de narekeime.^d ¹² Ena na furo “Ne yokamai na Kirisito nawi dongua fuka yai kawom moika firaime,” diro ne yokamai moingi suna tei kokonan kakom kakom bei ereiye. Te na tora tai ta bei ereiye? Na tai ori bei ereiye. Te na yoporam boingua tarom beiye. Te ari ganom nouro dinga tarom ama beiye. Na epe beika ne yokamai kaninga Yai Gumam gunom boi narome.^e ¹³ Te na Yesu fi ki si teinga yokamai koro koro moinga kiapanom nokapu beika te na ne yokamai ama kiapanom nokapu beikeiyo? Tamanume. Kiapanom nokapu beipa ne yokamai kongo mukom nareinga “Nemane,” di ereiye. Ena na epe beika ne yokamai niki de fimo? Oro? Ena ne yokamai kanom fiye. Te tai mapunom i tai ori dikeme.^f

¹⁴ Ena koma eken surai na ne yokamai moingi tei uka ena epenai na “Ne yokamai moingi tei tokoi naiye,” diro kenom beiye. Ena unaika kakom “Kongo mukom nareiyo!” di erokenaiye. Na ne yokamai kongonom mukom gure erowaro kunaiye. Ne yokamai gunom kam yoporam boiro fi ki suwaro beinga unaiye. Te na ka i dikamere ka ta ama epe duwaiye. Gan gawo yokamai kokonan imari dero iro tai kuku boiro nenom manom akire di erowainga faikemie. Tamanumie. Nenom manom i bei moiro kokonan imari dero iro tai kuku boiro gan gawo yokamai akire di erowaiye. Ena epemere na ne yokamai akire di erowaiye.^g ¹⁵ Ena ne yokamai kuianom i akire di erowaro beika na tainam i muruwo ma dowaiye. Te na yokori moika ama ma dowaiika faname. Te na denam minam i mun ori wom fi erongua moko iwa nangua ne yokamai mokom baire denom minomdi mun fi nareinga ime de nainga i faikename.^h ¹⁶ Te ne yokamai suwo koropane “Kawom, na no yokamai kongonom mukom ikemba na no yokamai kinanom sire kasu di norere gure norome,” dime. Dimba na gure erekeiye. ¹⁷ Te na yai ta awi ne yokamai moingi tei deika na ne yokamai kongo mukom guwainom gainom inaro beika awi deiyo? Tamanume. ¹⁸ Na Taitasi “Ne fu Korin ari moingi tei fo!” di teiye. Te na arinam ta “Ne te Taitasi gere ama fo!” di tere awi deikoro fime. Ena

^d 12:11 2 Ko 11:5 ^e 12:12 Ap 19:11-12; Ro 15:19 ^f 12:13 2 Ko 11:9 ^g 12:14 2 Ko 13:1

^h 12:15 Fir 2:17

Taitasi yaromi kasu beire ne yokamai tainom ta gure eremo? Tamanume. No surai nomanenom towane wom i eiro te konom towane ama wan fupuiye.ⁱ

¹⁹ Ena ne yokamai “‘Na kokonan bengua faimie,’ di firaro beinga na munom i boi norome,” di fimo? Ne yokamai epe di finga i faikeme. Arinamao, na te Kirisito gere nomanenom towane ei moipunie. Ena nonon Yai Gumam okom muromdi moipunga na ka i di erowaiye: “Ne yokamai Yai Gumam yoporam boiro fi ki si towaro beinga na kokonan bei erere ka munom i boi ereiye.” ²⁰ Te na ne yokamai moingi tei uro inokore eikamere ne yokamai mapunom epe wan moikenainga ena “Na niki de fi erowaiye,” di fiye. Te kakom tei ne yokamai inokore enaingamere na epe beikenaipa ne yokamai nenen konom finga ne kura kam di erowaika ena “Ne yokamai niki de fi narowaime,” di fiye. Kawom, na unaika kakom i na kuri fika ne yokamai epe moraime: Ne yokamai kura kam di ipo ka duwaime. Te ne yokamai moiro “Ari suna tei moinga yokamai guwai gainom inapune” diro kuianom boi erowaime. Te ne yokamai nenen niki de fi erowaimie. Te ne yokamai ipu sire koro koro naimie. Te ne yokamai nenen kanom kasu wanere duwaime. Te ne yokamai nenen kanom wayom kasu duwaime. Te ne yokamai nenen kanom akire duwaime. Te ne yokamai kuku boire gure gewo duwaime.^j ²¹ Ena na tokoi unaika kakom na kuri fire “Yai Gumam ne yokamai okonom muronomdi na kanam bire ime dowame,” epe di fiye. Te koma ne yokamai suna tei moinga ari suwo koropane “Opai te ama inapunie,” dire te okome ama nomanenom si awa tekenainga kunei nero nomanenom si awa tekenainga te ne yokamai suna tei moinga ari suwo koropane nomanenom mapunom mapunom epemere ama beiro si awa tekenainga ena na niki de fire kai meinaiye.^k

**Korin ari yokamai Yai Gumam fi ki si towaro
beinga Pauro ka di mari de erome**

13 ¹ Ena koma eken surai na u ne yokamai moingi tei uka ena epena na tokoi u ne yokamai moingi tei unaika kenom beiyе. Te Yai Gumam kam mapunom i epe dume:

Nenta kou kou enangua ena yai surai bo suraiye kou kou engua kanere ena giranom towane enainga ena “Yaromi kou kou emie,” dinga kawom dime.

epe dume.^l ² Ena ne yokamai nomanenom si awa tekenainga na ka kori epe mere di erowaiye. Te koma eken surai na ne yokamai gere moipunga na “Ari bianom beinga yokamai kan de erekenaipa kupa einaiye,” di

ⁱ 12:18 2 Ko 8:6, 16-18 ^j 12:20 2 Ko 2:1-4 ^k 12:21 2 Ko 13:2 ^l 13:1 2 Ko 12:14; Mt 18:16; 1 Ti 5:19

ereiye. Ena epena na bei moiro ne yokamai moingi tei na moikeikai ka koma dika kam i tokoi di erowaiye: “Na dere inako dero ne yokama moingi tei unaikai na ari koma bianom beinga te ari okome bianom beinga yokamai kan de erekenaipa kupa einaiye,” epe tokoi di ereiye. ³Ena ne yokamai “Kirisito na ka di naronguamere na ne yokamai epe di erome,” duwaro beinga ari bianom beinga yokamai kan de erowaiye. Kakom tei na ka kori ne yokamai di erere kipi kokonan erowaiye. I epemere Kirisito ka kori di erowame. Ne yokamai “Na yoporam boire ka kori no yokamai di norekename,” di fikeiy! Kawom na yoporam boiro ka kori di erowaiye. ⁴Te Kirisito goingua kakom kawom Kirisito yoporam boikengoro eri yoro bakomdi tei si goimba tokoi arongua kakom Yai Gumam yoporam ori wom boingua tongoro moimie. Ena Kirisito yoporam boikenguamere no yokamai epe yoporam boikepunba Yai Gumam yoporam boinguai no yokamai norongoro ena no te Kirisito gere ama moiro kokonan bei eropune.”^m

⁵Ena ne yokamai kakom kakom Kirisito fi ki si teimbore fi ki si tekeime? Denom minom fi kenom beijo! Ena ne yokamai “Kirisito Yesu no yokamai denom minomdi ikai koi moimie,” di fikenainga ena ne yokamai fi ki si teinga i faikeme.ⁿ ⁶Faikemba ne yokamai mora firainga no yokamai denom minomdi bei nokapu dere kan nokapu kenom bepunga ena Kirisito kawom fi ki si topune. ⁷Ena Yai Gumam ne yokamai akire di erowangoro tai niki dongua mapunom i beikenaro beinga no yokamai ka make ei topune. Ena ari yokamai no yokamai kokonan bepunga kanere “No yokamai Kirisito fi ki si teime,” duwaro beinga no yokamai ka make eikepunba ne yokamai yo tongua mapunom benaro beinga ka make epune. Te ne yokamai yo tongua mapunom benaimba ari yokamai no yokamai kanere “No yokamai fi ki si tekeime.” duwainga i faname. ⁸Kawom, no yokamai tai kawom dinga tarom i ime dowapunga faikemba no yokamai ka kawom dingai akire diro kokonan ipunie.^o ⁹Ena no yokamai u ne yokamai moingi tei ure yoporam boiro kupa eikenapunga te ne yokamai yoporam boiro mapunom nokapu benainga ena no yokamai mun firapunie. Ena no yokamai bei moiro “Ne yokamai erowai tero yo tongua mapunom benaime,” diro ka make ei topune. ¹⁰Te na kura kam ne yokamai di erowaro beika Ari Wanopanom yoporam boingua na narekeme. Tamanume. Ne yokamai fi ki si teinga mapunom mokonaro bengua narome. Ena iran na u ne yokamai moingi tei unaika kakom Ari Wanopanom yoporam boingua narongua na kura kam ne yokamai di erekenaro beika epena na akai ta moika munom i boi ereiye.^p

¹¹Ena, arinamao, na ka munom boi ereika i mora goume. Ena ne yokamai erowai tere yo tongua mapunom beingi tei yo tere wan moiyo!

^m 13:4 Fir 2:7-8 ⁿ 13:5 1 Ko 11:28 ^o 13:8 1 Ko 13:6 ^p 13:10 2 Ko 2:3-4; 10:8

Te na ka di ereika fi goi iyo! Te ne yokamai nomanenom towane eire moiyo! Te ne yokamai nenen kura kamui boikeiyo! Ne yokama epe morainga ena Yai Gumam mun finga mapunom kapakom te gore amine einga mapunom kapakom yaromi u ne yokamai moingi tei ure towane moimie.^q ¹² Te ne yokama Yai Gumam gama ari emenoma yokamai kanere kurere ka nokapu di ereiyo!^r ¹³⁻¹⁴ Te Yai Gumam gama yo tere na gere moinga yokamai muruwo “Ne yokamai moi deimio?” di ereime.

Ena Ari Wanopanom Yesu Kirisito bei nokapu de erowangoro Yai Gumam dem miriyomdi mun fi erowangoro te Yai Gumam Murom Sumuna u ne yokamai moingi tei ure nomanenom towane ename. Mora epe.

^q 13:11 Ro 15:33 ^r 13:12 Ro 16:16